

Ekonomická žurnalistika

přednášející: Mgr. Filip Vrána, mail: vrana@ctk.cz
Mgr. Zdeněk Meitner, meitner@ctk.cz

Cíl semináře: Nebát se ekonomiky a čísel!

Cíle kurzu

- Orientace v základních ek. termínech (tržby, zisk)
- Orientace v ekonomických databázích (ISVZ, EIA, OR)
- Zpracovávání statistik (ČSÚ, Úřad práce)
- Práce s tiskovými zprávami firem
- Orientace ve veletrzích

Doporučená literatura

GIBARTI, J. a kol. : Deskriptivní ekonomie České republiky. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2004.

HOLMAN, R.: Makroekonomie: Středně pokročilý kurz. 2. vydání. Praha, C. H. Beck, 2010.

SOUKUP, J. A KOL.: Makroekonomie: Moderní přístup. 2. vydání. Praha, Management Press, 2010.

BURNS, L. S. Žurnalistika. Praktická příručka pro novináře. Praha: Portál, 2004.

HALADA, J. - OSVALDOVÁ, B. Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace. Praha: Libri, 2007..

OSVALDOVÁ, B. Zpravodajství v médiích. Praha: Karolinum, 2011.

KOLEKTIV: Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha: Academia, nejnovější vydání.

HOLMAN, R. Ekonomie, Praha 2011.

TRAMPOTA, T. Zpravodajství, Praha 2012.

Russ-Mohl, S. Žurnalistika: Komplexní průvodce praktickou žurnalistikou, Praha 2005.

Orientační přehled hodin

- Obecný úvod
- Základní ekonomické pojmy a práce s nimi
- Ekonomické databáze (ČSÚ, EIA, Prodata)
- Insolvence, konkurzy, dražby
- Politika zaměstnanosti (Úřad práce)
- Veřejné zakázky
- ÚOHS, SZPI
- Orientace v základní průmyslových oborech

Hosté

- Zástupce PR pro firmy (J. Veselá)
- Veletrhy Brno (J. Erlebach)
- Mluvčí ÚOHS
- Mluvčí SZPI

Exkurze do firmy
(Starobrno)

Požadavky na zápočet:

1 zpracovaná výroční zpráva (dle výběru, např. Plzeňský Prazdroj)

1 oborová zpráva

1 zpráva z veletrhu

Účast – povoleny dvě neomluvené absence

Odevzdávání úkolů

- Zpracovaná výroční zpráva (do poloviny listopadu)
- Zpracovaná oborová zpráva (do konce prosince)
- Zpráva z veletrhu (do týdne po uskutečnění akce)

Veletřhy Brno

- www.bvv.cz

Akreditace:

dbrancikova@bvv.cz,
tel. 606 758 591

14. září začal Mezinárodní
strojírenský veletrh (už
nestihnete)

20. října WOOD-TECH lesnická
technika, souběžně se přidají
Medical fair, REHAPROTEX

6. listopadu sportovní veletrhy

v polovině ledna veletrhy
cestovního ruchu

Co má obsahovat zpráva z veletrhu

- Zpráva z veletrhu by měla být o významné investici, zakázce, výrobku nebo například o hospodaření známé společnosti.
- Sledujeme i politickou situaci, např. vývoz do Ruska na Ukrajinu, do Íránu apod.
- Podle oboru si vybíráme velikost firmy, která má vypovídající hodnotu.
- Můžeme napsat i zprávu o zajímavém výrobku. Např. o deodoračním spodním prádle

Oborová zpráva

- Patří mezi nejocetňovanější v ek. žurnalistice
- Oslovený musí mluvit za obor (šéf svazu, komory)
- Anketa mezi firmami
- Rozhovor s dominantem na trhu (ČEZ)
- Data z ČSÚ, ministerstev

Zdroje pro oborové zprávy

- weby a výroční zprávy svazů, komor a asociací (např. Asociace oděvního průmyslu, Český svaz pivovarů a sladoven)
- pro zemědělství např. situační a výhledové zprávy

<http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/roslinne-komodity/>

- data na webu ČSÚ

Zpracovaná výroční zpráva firmy

- Najdeme ji na webu vybrané společnosti
- Případně na www.justice.cz
- Zadáme jméno společnosti, dál sbírku listin a hledáme výroční zprávu

Budějovický Budvar

- **Z výroční zprávy – textová část:**
-
- Podnik i v době finanční krize zvyšuje své výkony, které jsou opřeny o rostoucí objemy prodeje. V roce 2013 dosáhl historicky nejvyššího výstavu piva ve výši cca 1,423 mil. hektolitrů. Uvedeným výstavem tak zaujímá čtvrté místo mezi pivovary v ČR. Podniku se daří expandovat na zahraniční trhy, kde dochází k meziročnímu růstu objemu prodeje. V současné době je originální pivo z Budějovického Budvaru k dostání ve více jak 65 zemích světa. Co do objemu exportních prodejů je podnik druhým největším exportérem piva v ČR.

- [Www.justice.cz](http://www.justice.cz)
- Veřejný rejstřík
- Budějovický Budvar
- Sbíрка listin
- Výroční zpráva

V ekonomice milujeme tabulky!!

		rok 2010	rok 2011	rok 2012	rok 2013
Bilanční suma podniku	tis. Kč	5 080 429	5 351 596	5 487 636	5 557 512
Výkony	tis. Kč	1 958 479	2 027 950	2 102 490	2 198 516
Zisk před zdaněním	tis. Kč	219 965	239 682	222 642	325 836
Výstav piva (objem prodeje)	hektolitry	1 250 096	1 318 709	1 337 923	1 422 728

Ekonomická žurnalistika – uplatnění

- Práce v médiích (situace v Brně)
- Oborový deník – HN, E15
- Týdeníky (Ekonom, Euro, Profit)
- Oborově zaměřené (Zemědělec)
- Později také uplatnění jako mluvčí (firma nebo státní správa)

Čtenost ekonomických titulů

Browser address bar: http://www.unievydavatelů.cz/cs/casopisy/fakta_cisla

Page title: Unie vydavatelů ČR - Ekono... x

Page navigation: [Domácí stránka](#) | [Časopisy](#) | [Fakta a čísla o časopisech](#) | [Čtenost časopisů](#) | Ekonomické časopisy

Date and time: 7. 8. 2014 | 16:44

Čtenost časopisů

Skupina: Ekonomické časopisy

1. Q. - 2. Q. 2014

Titul	Čtenářů
Ekonom	75 000
Euro	38 000

Legend:
 ■ Ekonom
 ■ Euro

Source: jChartFX

Left sidebar: UNIE VYDAVATELŮ

ČASOPISY

rychlá volba: 10 důvodů, proč inzerovat v časopisech; čtenost časopisů; prodaný náklad časopisů; diskusní setkání o trhu; výzkum vnímání časopisů a inzerce; b2b časopisy

Proč inzerovat v časopisech

- Fakta a čísla o časopisech
  - Čtenost časopisů
  - Prodaný náklad časopisů
  - Hrubé inzertní příjmy časopisů
  - Inzertní plocha časopisů
- Časopisecké brunche
- Výzkumy časopisů
- Časopis roku

DENÍKY

SLEDUJTE NÁS NA

Taskbar: Redakční systém ČT..., Doručená pošta - Mi..., přednášky škola.odt ..., Unie vydavatelů ČR -...

System tray: CS, 14:32

Specifická skupina – mluvčí městské firmy

- Často nejde o mluvčí na plný úvazek
- Pro firmu navíc pracuje i PR agentura (má na starosti např. školení zaměstnanců, časopis firmy - Šalina)
- Tento typ mluvčího nemá často praxi v oboru
- Mezi jeho povinnosti patří i jiný typ práce (sekretářka)
- Tiskové zprávy nemusí být vždy srozumitelné a využitelné

Příklad TZ- Teplárny Brno

Zahájení topné sezóny

Letošní počasí takřka kopíruje i oficiální zahájení topné sezóny. Po výrazném ochlazení posledních dnů začalo právě dnes, 1. září, i takzvané otopné období. Teplárny Brno jsou proto připraveny zahájit vytápění. „Do konce prázdnin naši pracovníci provedli kontroly připravenosti tepelných zdrojů TB i primárních a sekundárních rozvodů centrálního zásobování teplem. O tom, kdy však skutečně začne do radiátorů našich odběratelů proudit teplo, rozhodne především další vývoj venkovních teplot,“ uvedl generální ředitel Tepláren Brno Petr Fajmon. Podle dosavadní předpovědi by totiž následující tři týdny ještě neměly teploty klesnout pod průměrných 13 stupňů, jak určují zákonné podmínky pro zahájení dodávek tepla.

Pravidla pro vytápění stanovuje vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 194/2007 Sb. Ta uvádí, že dodávky tepla jsou zahájeny, pokud průměrná denní teplota venkovního vzduchu poklesne pod +13 °C ve dvou dnech po sobě následujících a podle vývoje počasí nelze očekávat zvýšení této teploty.

Více informací o vývoji průměrných venkovních teplot a dodávek tepla naleznete na stránkách společnosti <http://www.teplarny.cz/>

Role tiskového mluvčího ve firmách

- Důležitá je schopnost komunikovat složité a odborné věci srozumitelně (např. ArcelorMittal - kontilití)
- Musí umět komunikovat nejen navenek, ale i dovnitř firmy (koordinuje různé akce – stop kouření apod.).
- Vysvětlovat vedení společnosti smysl komunikace s novináři
- Velké firmy jako Zetor, Mittal mají k tomu najatou i velkou PR agenturu

Jak komunikují firmy

- Často nedostatečně
- Tiskové zprávy 2-3 krát do roka
- Rády informují o nových výrobcích (zejména na veletrhu), ale ne o výsledcích
- Tiskové zprávy neobsahují všechny klíčové informace
- Novinář potřebuje zejména: výši investice, dopad na zaměstnanost, konkrétní čísla, meziroční srovnání, background.

Pozor na kuličková ložiska!!!

Příklad špatně formulované tiskové zprávy

ZKL úspěšně plní plány na první pololetí

První pololetí bylo pro strojírenský koncern ZKL sídlící v Brně obdobím bohatým na významné události v celém spektru podnikatelské činnosti. Kromě pokračující zahraniční expanze, společnost dobře prosperuje i na tuzemském trhu. Dařilo se jí také v oblasti plnění závazků v rámci projektů spolufinancovaných dotacemi ze strukturálních fondů EU. Zapomenout nemůžeme ani na úspěšné plnění hospodářských plánů stanovených pro rok 2014. Významné změny se dějí rovněž v personální oblasti.

Strategií ZKL z hlediska finanční perspektivy je zajistit provozní výsledek (EBIT) ve výši 6,5 – 9 % z tržeb a do roku 2016 zvýšit produktivitu práce měřenou ukazatelem PH/ON na hodnotu 1,6. *„Trend za první pololetí prokazuje reálnost splnění cílů pro rok 2014“*, komentuje Ing. Jiří Prášil, CSc., generální ředitel koncernu. *„Za první pololetí ukazatel produktivity práce dosahuje hodnoty 1,4, což znamená zvýšení o 5 % oproti srovnatelnému období v loňském roce. Tržby za první pololetí dosahují hodnoty bezmála 750 mil. Kč, oproti loňskému roku jsme zaznamenali zhruba 12% nárůst“*, dodává.

Poměr provozního výsledku a tržeb je aktuálně na hodnotě 5,7 % a v druhém pololetí se očekává, že tento koeficient dále poroste. Pokud jej srovnáme s odpovídající periodou v roce 2013, bylo zde dosaženo více než dvojnásobného vzestupu. Management koncernu ZKL samozřejmě nemyslí jen na zisk jako takový, ale dobře si uvědomuje také nutnost neustálých investic do nejnovějších technologií i rozvoje lidských zdrojů. S částečným přesahem do následujícího roku se v roce 2014 budou realizovat investice v celkové hodnotě téměř 400 mil. Kč. Tyto investice pozitivním způsobem ovlivní konkurenceschopnost podniku i jeho perspektivu do budoucna. *„Aktuálně se jedná například o realizaci automatických linek broušení a superfiniše ložiskových kroužků do průměru 400 mm v závodě ZKL Brno, a.s., zavádění automatických linek broušení a superfiniše ložiskových kroužků pro válečková ložiska do průměru 400 mm v závodě ZKL Klášterec nad Ohří, a.s. nebo výstavbu výzkumně-vývojového a zkušebního střediska pro vývoj nových typů valivých ložisek“*, popisuje generální ředitel.

Ekonomická ministerstva a úřady státní správy

- Vykonávají dohled nad svěřenou oblastí
- Ukládají pokuty
- Připravují novou legislativu (zákony, vyhlášky)
- Novinář dotazy směřuje na tiskový odbor, případně čelní představitele institucí

Ministerstvo financí

Působnost:

- Připravuje rozpočet
- Výběr daní
- Dozor na kapitálovém trhem
- Dozor nad cenami
- loterie

- Ministr Andrej Babiš (ANO).

Agrofert Holding

- Agrofert vznikl v roce 1993
- Tehdy měl 4 zaměstnance
- Původní zaměření – obchod s hnojivý
- Dnes sdružuje přes 200 subjektů
- Potravinářství, chemie i jinde
- Babiš je zároveň vlastníkem skupiny
- Ministrem
- 1. Místopředsedou vlády

Od Andreje "z pole až na vidličku"

- Firmy skupiny:
- mlékárny Olma, Tatra
- - pekárny Penam
- - nákup obilí Agropol
- - Masozávody Kraulík, Maso Planá, Kostelecké uzeniny
- chemie- Precheza, DEZA, Duslo, Synthesia, Lovochemie
- Proniká do lesnictví

Agrofert Holding je jedničkou tuzemského zemědělsko-potravinářského sektoru

Je 2. nejvýznamnější skupinou chem. průmyslu

Agrofert a média

- V roce 2013 Agrofert převzal vydavatelství Mafra
- Do něj patří deníky MF Dnes, LN
- Weby idnes.cz, lidovky.cz
- Skupina vlastní i hudební televizi Óčko a rozhlasové stanice Impuls a Rockzone
- Mafra se v roce 2014 sloučila s firmami Léko Media Group, která stála za projektem Česká pozice, AGF Media vydávající regionální týdeník 5plus2 a dále Retail Info a Webdio.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

- Určuje průmyslovou, energetickou politiku
- Podpora podnikání, investic
- Elektronické komunikace, poštovní služby

**ministr
(ČSSD)**

Jan Mládek

Organizace podřízené MPO

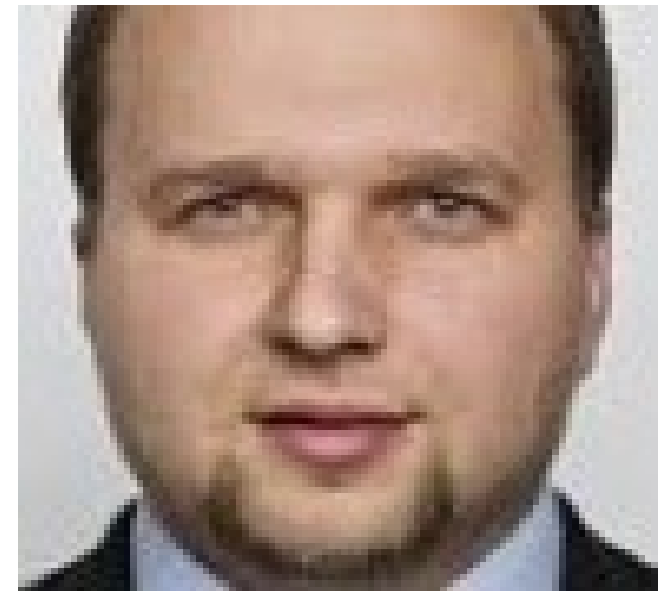
Česká obchodní inspekce: www.coi.cz

Agentura pro podporu podnikání a investic
CzechInvest: www.czechinvest.cz

Česká agentura na podporu obchodu
CzechTrade: www.czechtrade.cz

Ministerstvo zemědělství

- Působnost: zemědělství, potravinářství, lesnictví, vodní hosp.
- Ochrana půdního fondu
- Ochrana vodních zdrojů
- Ministr Marian Jurečka (KDU-ČSL)

Ministerstvo pro místní rozvoj

regionální politika,
politika bydlení,
rozvoj domovního a bytového
fondu,
nájem bytů a nebytových prostor,
územní plánování,
stavební řád,
vyvlastnění,
cestovní ruch (veletrh)
Zákon o veřejných zakázkách

- Ministryně Karla Šlechtová (ANO)

ÚOHS

- Sídlo Brno
- Působnost: Ochrana hospodářské soutěže (kartely, fúze, ZDP)
- Dohled nad zadáváním VZ
- Monitoring veřejné podpory
- Zákon o významné tržní síle (obchodní řetězce)
- Předseda Petr Rafaj (za ČSSD), letos obhájil na 6 let i přes kritiku od ministra Pelikána

SZPI

- Sídlo Brno
- Ústřední ředitel Martin Klanica

Působnost: dozor zejména nad zdravotní nezávadností, jakostí a řádným označováním potravin.

Příklad zprávy SZPI

Inspekce uzavřela prodejnu Albert v Plzni

05. 08. 2014

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) uložila zákaz užívání prostor v prodejní společnosti AHOLD Czech Republic, a.s. na Gerské ulici v Plzni. Při dnešní kontrole zde SZPI zjistila závažná porušení hygienických předpisů a proto neprodleně nařídila uzavření provozovny, které bude trvat až do odstranění zjištěných nedostatků, což inspekce prověří při opakované kontrole.

SZPI v zázemí provozovny zjistila výskyt živé dospělé myši a myšího trusu na rampě pro přejímku potravin. Zanedbání hygienických předpisů bylo patrné na prodejní ploše i v zázemí provozovny.

SZPI nařídila provozovateli provést důkladnou deratizaci, sanitaci a rovněž odstranění ostatních uvedených porušení platných právních předpisů. Inspekce s prodejcem zahájí správní řízení o uložení pokuty.

ERÚ

Působnost ERÚ:

- regulace cen,
- podpora využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie a kombinované výroby elektřiny a tepla,
- ochrana zájmů zákazníků a spotřebitelů,
- ochrana oprávněných zájmů držitelů licencí,
- šetření soutěžních podmínek,
- spolupráce s ÚOHS,
- podpora hospodářské soutěže v energetických odvětvích,
- výkon dohledu nad trhy v energetických odvětvích.

ČTÚ

- Zřízen v roce 2005
- Dohled nad oblastí elektronických komunikací a poštovních služeb
- Cíl: dosažení konkurenčního prostředí (např. Uvolňování trhu poštovních služeb)
- Vede jej pětičlenná rada
- Sídlo Praha

NKÚ

Sídlo Praha

NKÚ zejména kontroluje a posuzuje hospodaření se státním majetkem i s finančními prostředky vybíranými na základě zákona

Provádí kontrolu hospodaření ČNB

Rozhoduje na základě kolektivního principu

Od roku 2013 vede úřad Miloslav Kala.

Centrální banka - ČNB

- Dohled nad finančním trhem
- Jejím nejvyšším orgánem je bankovní rada
- Hlavním cílem je péče o cenovou stabilitu
- Měnové intervence, jako jeden z nástrojů (devalvace koruny, riziko deflace)
- V čele je guvernér Miroslav Singer
- Velmi sledovaná instituce (kurz koruny, úroková sazba)

Singer: Nezaměstnanost bude dál klesat, příští rok porostou mzdy

Brno 9. června (ČTK) - Nezaměstnanost se v příštím roce bude dál snižovat na dosud nejnižší hodnoty nad pěti procenty, řekl dnes v Brně guvernér České národní banky (ČNB) Miroslav Singer. Povede to k růstu mezd, které se od krize příliš nezvyšovaly, uvedl při diskusi s průmyslníky. Česko má podle Singera za sebou nejdelší recesi, která se zdá být u konce.

O ukončení krize svědčí řada čísel z české ekonomiky, uvedl Singer. "Největším překvapením je trochu nižší růst mezd. Je vidět, že krize byla hluboká," dodal. Podle něj se ale na druhé straně vyčerpává volná pracovní síla.

Nezaměstnanost se v květnu v ČR snížila na 6,4 procenta z dubnových 6,7 procenta. Bez práce bylo 465.689 lidí, což je nejméně od června 2009. Volných míst bylo 92.701, tedy nejvíce od prosince 2008. Podle Singera nezaměstnanost bude dál klesat až k pěti procentům v příštím roce. Singer dnes připomněl, že ČNB pro příští rok očekává více než tříprocentní růst českého hrubého domácího produktu. Zvyšovat by se měly také výstupní ceny podniků o dvě procenta. Guvernér centrální banky také zopakoval její dlouhodobé stanovisko ohledně devizových intervencí. ČNB je neukončí dříve než ve druhé polovině roku 2016.

"Nevím, co by se muselo tak strašlivého stát, že bychom to měli ukončit dřív," uvedl Singer. Ředitel sekce měnové ČNB Tomáš Holub dnes v Brně uvedl, že aktuální hodnota kurzu koruny není dramaticky podhodnocena. Po uvolnění kurzu očekává v delším období posílení měny o 1,5 až dvě procenta. Oslabení koruny přineslo vyšší zisky exportním firmám. Příkladem je Česká zbrojovka, která loni měla rekordní zisk 432 milionů korun. Je to zhruba o 200 milionů korun více než v roce 2013. Podle Věslavy Piegzové z České zbrojovky firma díky tomu investuje do výroby - ročně kolem 200 milionů. V otázce růstu mezd je ale opatrnější. "Říkáme si co bude, když se změní kurz," uvedla Piegzová. Oslabení koruny pomohlo i Sladovnám soufflet. Jejich šéf Richard Paulů dnes řekl, že to ale nebylo okamžité. "Zhruba za rok, kdy doběhly původní smlouvy, jsme si slabší koruny začali užívat," uvedl Paulů.

Filip Vrána dvd dr

Další instituce

- EGAP
- Česká exportní banka
- CzechInvest
- Czechtourism
- Česká obchodní inspekce
- CzechTrade